

AMENDEMENT

Agendapunt: 12a. Vaststelling nota grondbeleid 2026-2029
Saak- en stiknûmer: 2025092910665/25ZG112509
Onderwerp: Schrappen onteigening voor natuurontwikkeling
De raad van de gemeente Achtkarspelen bijeen op 18 december 2025
Wijziging/aanvulling: Beslispunt 1 als volgt aanpassen (vetgedrukte tekst): De nota Grondbeleid 2026-2029 vast te stellen en daarmee in te stemmen met (actief) situationeel grondbeleid, waarbij in de tweede zin van de tweede alinea op pagina 21 het woord 'natuurontwikkeling' uit de opsomming van voorbeelden vervalt, en na die zin de volgende tekst wordt toegevoegd: Voor natuur en het Natuurnetwerk Nederland zet de gemeente in beginsel vrijwillige instrumenten in (zoals minnelijke verwerving, kavelruil en provinciale subsidies). Het onteigeningsinstrument wordt hiervoor niet als standaardmiddel in het grondbeleid opgenomen. Als inzet van onteigening toch aan de orde is, wordt dit in een afzonderlijk raadsbesluit gemotiveerd aan de hand van de geldende wettelijke kaders.
Toelichting: Met dit amendement verduidelijkt de raad hoe de gemeente Achtkarspelen omgaat met grondbeleid voor natuur en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Natuurdoelen en de begrenzing van het NNN worden primair door Rijk en provincie vastgesteld. De gemeente sluit daarop aan, maar is niet verplicht daarbovenop eigen, verdergaande natuurresultaatsverplichtingen te creëren. Omdat het gaat om ingrijpen in eigendom, vindt de raad het belangrijk dat de zwaarste middelen niet vanzelfsprekend worden. Onteigening is een ultimum remedium en raakt rechtstreeks aan het eigendomsrecht van inwoners en ondernemers. Voor natuur en NNN kiest de gemeente daarom in beginsel voor vrijwillige instrumenten, zoals minnelijke verwerving, kavelruil en het benutten van provinciale regelingen en subsidies. Daarmee kan Achtkarspelen op een zorgvuldige manier bijdragen aan de hogere natuurdoelen. Tegelijkertijd wordt de deur niet volledig dichtgezet. In een uitzonderlijke situatie kan zich een concreet plan voordoen waarbij onteigening toch aan de orde komt. In dat geval moet de inzet van onteigening expliciet met een afzonderlijk raadsbesluit worden afgewogen en gemotiveerd aan de hand van de geldende wettelijke kaders. Dit amendement schept zo duidelijkheid voor inwoners, grondeigenaren, college en raad: vrijwillige oplossingen staan voorop, onteigening is geen standaardonderdeel van de gereedschapskist bij natuurontwikkeling, en als daarvan wordt afgeweken, gebeurt dat transparant en met een bewuste keuze van de raad.
Albert van Dijk (zelfstandig raadslid)